

**Informácia zo 6. zasadnutia Výboru pre primárnu prevenciu
Rady vlády Slovenskej republiky
pre duševné zdravie.
14. marca 2023, o 10.00 h., online**

Kontrola uznášaniaschopnosti výboru

Pri kontrole uznášaniaschopnosti výboru v úvode zasadnutia bolo prítomných 17/28 (z toho s hlasovacím právom 21) členov výboru; podľa čl. 7 ods. 4 Štatútu výboru je výbor spôsobilý zasadať a uznášať sa, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých členov, výbor bol počas celého zasadnutia uznášaniaschopný.

6. zasadnutie Výboru pre primárnu prevenciu viedla v zmysle čl. 5 ods. 2 Štatútu Výboru pre primárnu prevenciu podpredsedníčka Eva Dzurindová.

Schválenie návrhu programu zasadnutia výboru

Po otvorení zasadnutia a kontrole uznášaniaschopnosti výboru sa schvaľoval program šiesteho zasadnutia výboru. Členovia výboru dostali priestor na uplatnenie pripomienok k programu. Nikto z účastníkov nemal pripomienky k navrhovanému programu a nikto nenavrhol doplnenie do bodu Rôzne. Program bol jednomyselne schválený.

Šiesteho zasadnutia výboru sa zúčastnila tajomníčka Rady vlády SR pre duševné zdravie, pani Desana Kanderová, komisár pre deti Jozef Mikloško, za Odbor stratégie sociálnej ochrany detí a rodiny Renata Brennerová.

Zo zasadnutia sa vopred ospravedlnila pani Miroslava Palušná, ktorá nepoverila nikoho zastupovaním. Ostatní, ktorí sa nemohli zasadnutia zúčastniť poslali poverovacie listiny na zastupovanie.

K bodu Rôzne programu zasadnutia výboru bol jeho členom vopred zaslaný podkladový materiál.

Hneď v úvode zasadnutia výboru členovia dostali písomný oznam z kancelárie riaditeľky Národného koordinačného strediska pre riešenie problematiky násillia na deťoch Márie Vargovej, o technickom probléme sa prihlásiť a vystúpiť v plánovanom bode č. 3 programu zasadnutia. Podklady, ktoré boli od nich doručené prostredníctvom e-mailovej pošty, prepošle tajomníčka Výboru pre primárnu prevenciu členom po skončení online zasadnutia a budú súčasťou príloh Informácie. (**vid' príloha č. 1**)

Informácia o výsledkoch výskumu realizovaného komisárom pre deti

Bod uviedla podpredsedníčka výboru Eva Dzurindová.

Výsledky reprezentatívneho výskumu „Názory detí 7. ročníkov“2022

Komisár pre deti sa po prvýkrát od zvolenia do funkcie zúčastnil zasadnutia Výboru pre primárnu prevenciu. Odprezentoval výsledky výskumu, ktorý realizoval. Zároveň ponúkol členom výboru spoluprácu s jeho úradom, aby sa naplnil článok 3 Dohovoru o právach dieťaťa a to „práva dieťaťa na prvoradé zohľadnenie jeho/jej najlepšieho záujmu“.

Do diskusie sa k danému bodu prihlásili štyria členovia výboru pani Eva Klimová, pán Viktor Križo, pani Terézia Rosenbergerová, pani Desana Kanderová.

Otázky diskutujúcich boli adresné, zaujímalo ich:

- aké typy škôl vo výskume boli zaradené (bežné ZŠ alebo aj špeciálne školy?);
- formulácia voľby odpovedí (áno/nie alebo aj iné?);
- otázka súrodeneckého vzťahu (vlastný/nevlastný?);
- dĺžka trávania času detí online (bol vyňatý z toho čas strávený na vyučovaní?);
- identifikácia pohlavia (vedieť sa priradiť dievča/chlapec?);
- do budúca zvažiť, ktorú vekovú skupinu zaradiť na podobný výskum (sebaposudzovanie siedmakov býva častokrát skreslené);
- podporu detí treba spájať s podporou dospelých (napr. nefunkčné Rady škôl);
- potreba metodiky na zabezpečenie spôsobu uplatnenia práv detí v praxi (byť vypočutý, vlastný názor, najlepší záujem dieťaťa);
- bol výskum realizovaný v rámci celého Slovenska?

Pán komisár odpovedal na otázky diskutujúcich, výbor jeho informáciu o výsledkoch výskumu vzal na vedomie. (vid' príloha č. 2)

Informácia o výstupoch činností pracovných skupín Výboru pre primárnu prevenciu Rady vlády SR pre duševné zdravie

Bod uviedla podpredsedníčka výboru pani Eva Dzurindová.

Vznik pracovných skupín bol v súlade so Štatútom výboru pre primárnu prevenciu Rady vlády SR pre duševné zdravie, ktorý bol schválený uznesením Rady vlády SR pre duševné zdravie č. 2/2021 dňa 17. mája 2021; v zmysle čl. 6 1) 2) a č. 5 1) písm. j) k) l). Pracovné skupiny participovali na plnení úloh vyplývajúcich zo Strategických cieľov, potrebných ku vytvoreniu akčného plánu Národného programu duševného zdravia.

- prvá pracovná skupina sa zaoberala tvorbou podpory duševného zdravia a prevencie duševných porúch v detstve;
- druhá pracovná skupina sa zaoberala vytvorením, aplikáciou a podporou realizácie preventívnych programov najmä na školách a pracoviskách;

- tretia pracovná skupina vytvárala guidelinov pre holistický postup manažovania pacienta v ambulanciách všeobecných lekárov pre dospelých.

V tretej pracovnej skupine prišlo k personálnym zmenám. K 1. decembru 2022 ukončila pracovnú činnosť pani Zuzana Mojzešová, informáciu preto podala tajomníčka Rady vlády SR pre duševné zdravie Desana Kanderová.

Za prvú pracovnú skupinu odprezentovala jej činnosť vedúca pracovnej skupiny pani Oľga Matušková. (vid' príloha č. 3)

Hlavným cieľom pracovnej skupiny bolo vytvoriť návrh strategického rámca systému starostlivosti o ranný detský vývin so zameraním na podporu duševného zdravia a prevencie duševných porúch v tomto veku. Mechanizmus obsahuje prvky nadrezortnej koordinácie, legislatívneho a finančného zabezpečenia.

Pani Matušková podotkla, že v súčasnosti participuje na strategických materiáloch veľa ďalších medzirezortných pracovných skupín spolu. Prišlo k finalizácii verzie Akčného plánu plnenia opatrení a úloh z Národnej stratégie rozvoja koordinovaných služieb včasnej intervencie a rannej starostlivosti na roky 2023-2025, kde boli zapracované ukazovatele a výstupy z plánu činnosti tejto pracovnej skupiny.

K danému bodu sa do **diskusie** prihlásila tajomníčka Rady vlády SR pre duševné zdravie, pani Desana Kanderová.

Zaujímala sa, či bude pracovná skupina pokračovať vo svojej činnosti aj v roku 2023. Podľa pani Oľgy Matuškovej je snaha pokračovať ďalej, prebiehajú stretnutia v rámci skupiny, aktualizujú svoje ciele, musia sa rozhodnúť v otázke ich financovania (pracovná skupina v rámci Výboru pre primárnu prevenciu, UNICEFU, projekt MZ SR) Požiadala tajomníčku Rady vlády SR pre duševné zdravie o priestor na zváženie všetkých možností.

Za druhú pracovnú skupinu odprezentovala jej činnosť vedúca pracovnej skupiny pani Lucia Košťálová.

Pani Košťálová poukázala na to, že cieľom skupiny bolo vytvoriť preventívny program pre učiteľov ale aj pracovníkov mimoškolských zariadení (Učiteľ ako partner na ceste rozvoja) a zároveň reflektovať na všetko čo sa deje v spoločnosti a čomu čelí dospelý človek pri práci s deťmi a mladými ľuďmi (jedná sa o žiakov základných škôl ale aj o stredoškolákov)

Potvrdila ďalej snahu pracovať v rámci pracovnej skupiny na tvorbe funkčného komunikačného kanála so zástupcami médií v otázke informovania verejnosti o tragických udalostiach, ktoré sa stávajú a aký je ich dopad na duševné zdravie mladých ľudí.

Poukázala na spoluprácu v oblasti šikany medzi dr. Kolárom (Prvá pomoc pri liečbe šikany) a členkou pracovnej skupiny pani Ingrid Hupkovou.

Podakovala pani Ingrid Hupkovej za zostavenie mimoriadneho čísla Sociálna prevencia 2/2022 (Rizikové správanie-duševné zdravie) a členkám pracovnej skupiny za ich autorské články.

Zároveň požiadala podľa Štatútu Výboru pre primárnu prevenciu jeho podpredsedníčku o riešenie otázky vedenia pracovnej skupiny, nakoľko pani Lucia Košťálová z osobných dôvodov ukončí svoje pôsobenie vo výbore.

Do **diskusie** k danému bodu sa prihlásila tajomníčka Rady vlády SR pre duševné zdravie pani Desana Kanderová.

Oboznámila prítomných o plánovanej aktivite na Svetový deň zdravia (7. apríl), ktorou budú raňajky so zástupcami médií a zástupcami MZ SR práve na tému spôsobu informovania tragických udalostí a ich dopad na ľudskú populáciu, deti a mladých ľudí nevynímajúc.

Túto aktivitu podporila pani Terézia Rosenbergerová, ktorá požiadala o uvádzanie úplných vyjadrení sa odborníkov z praxe v médiách, nakoľko neúplné odvysielané výstupy pôsobia častokrát neprofesionálne a sú vytrhnuté z kontextu riešeného problému.

Za tretiu pracovnú skupinu podala informácie o výsledkoch jej činnosti tajomníčka Rady vlády SR pre duševné zdravie pani Desana Kanderová.

Záujem pracovať na dokončení zadania prejavili na 5. zasadnutí Výboru pre primárnu prevenciu pani Vanda Valkučáková a pani Terézia Rosenbergerová.

Tajomníčka Rady vlády SR pre duševné zdravie Desana Kanderová im preposlala súčasný stav príručky, odporúčania ako postupovať ďalej a kontakty na ďalších odborníkov, ktorých oslovila ku spolupráci na dokončení príručky. Prítomných oboznámila, že do dnešného dňa nedostala od nich žiadne odpovede. Situáciu okolo pracovnej skupiny sme popisali v Informácii z 5. zasadnutia Výboru pre primárnu prevenciu, je nutné však pripomenúť, že práca na príručke musí byť dokončená.

Do **diskusie** sa k bodu prihlásila pani Vanda Valkučáková, a pani Terézia Rosenbergerová. Požiadali tajomníčku Rady vlády SR pre duševné zdravie o poskytnutie časového priestoru na vytvorenie tímu pracovnej skupiny (do konca marca 2023).

Výbor vzal prednesené informácie o pracovných skupinách na vedomie.

Rôzne

Ako prvá sa do diskusie prihlásila pani Michaela Štammová.

Zaujímal sa v akom stave realizácie sú prípravy nového zákona O psychologickej činnosti a psychoterapii.

Informácie jej boli poskytnuté jednak tajomníčkou Rady vlády SR pre duševné zdravie Desanou Kanderovou a prezidentkou Slovenskej komory psychológov Evou Klimovou.

Pani Kanderová podotkla, že návrh zákona je textovo uzavretý, prebieha finálna úprava legislatívneho znenia zákona.

Pani Klimová sa venovala vo svojej odpovedi konkrétnym veciam, ktoré zákon rieši, napr. postavenie, právomoci, typy rozhodnutí komory...

Pán Viktor Križo ocenil prácu na zákone, ktorý sa pripravuje zmysluplne a participatívne.

Upozornil na možnosť zasahovania do zákona v procese jeho schvaľovania v Národnej rade Slovenskej republiky.

Ďalším podnetom do diskusie prispel pán Viktor Križo, s ktorým boli členovia Výboru pre primárnu prevenciu oboznámení vopred písomnou formou.

Diskusiu k danej problematike otvorila pani Renata Brennerová, ktorá poukázala na dodržiavanie zákonnosti pri napĺňaní najlepšieho záujmu detí a na súčinnosť so všetkými aktérmi (škola, pedagógovia, rodičia, sociálna kuratela)

Posledným diskutujúcim bol pán Andrej Vršanský, ktorý sa zaujímal o strategický program rozvoja systému starostlivosti o duševné zdravie na Slovensku o „Národný program duševného zdravia“, ku ktorému prispel pripomienkami.

Pani tajomníčka Rady vlády SR pre duševné zdravie poďakovala všetkým, ktorí poslali ku dokumentu pripomienky a dokument je v tomto čase v stave ich spracovávania.

Na záver zasadnutia podpredsedníčka výboru **Eva Dzurindová** poďakovala prítomným za konštruktívnu diskusiu, ocenila spoluprácu členov výboru s členmi pracovných skupín, ich vedúcim za výstupy pri napĺňaní strategických cieľov Národného programu duševného zdravia a popriala všetkým prítomným úspechy pri napĺňaní ich pracovných cieľov.

Schválila, dňa 20. marca 2023

Eva Dzurindová v. r.
podpredsedníčka Výboru pre primárnu prevenciu
Rady vlády SR pre duševné zdravie